

J. Geils
Band
John
Cipollina
St.
Petersaari

St. Petersaari - aimo annos ironiaa

St. Petersaari tulee kaksikielisestä rannikkokaupungista, jossa ruotsinkielisten vanha kulttuuri näkyy Lucia-juhlineen ja Runeberg-muisteloineen. Kaupoissa myyjät puhuvat takeltelevaa suomea ja tehtaissa pomot ovat ruotsinkielisiä. Suomenkieliset ovat tulleet kaupunkiin teollistumisen myötä, ruotsalaisten laivanvarustajien aika on ohi, mutta vieläkin suomenkielinen tuntee olevansa kuin vieraalla maaperällä poissa kotoa. Tämä on Kari Ilmosen ja Harri Riihimäen laulujen sosiaalishistoriallinen tausta. Bändin nimestä voi näin ollen löytää aimo annoksen ironiaa.

Pietarsaaresta suomenkieliset käyttävät rajusti viinaa, kaupungista lähdetään harvemmin yliopistoon (paitsi Åbo Akademiin) ja tutkimuksen mukaan lapset puhuvat maan öyhintä kieltä. Näiltä juuriltaan St. Petersaari on kuitenkin päässyt kauas: «Miehen tie» ja «Voi tätä elämää» luotaavat nykytodellisuutta niinä kuin muun uuden aallon kerma. Hassimisiin ei esikois-LP:llä vajota vaan mahdollisuuden osoittavat «Uusi parempi todellisuus» ja «Nuorisoseurainmarssi».

Uuden suomalaisen musiikin rintama ei ole niin kapea kuin äkkipäätään luulisi. Tiukan punkin rinnalla St. Petersaari edustaa akustista, Neil Young -tyyppistä folkrockia, jossa sanoitus on yhtä lailla ajassa kiinni kuin raskaampisoundissa uuden aallon musiikissa. Bändin esikoisalbumi

olisi yhtyeen kannalta katsoen voinut ilmestyä suosioillempanakin aikaan: levyä julkaisuajankohtana vallalla oli uuden aallon raskaampi suuntaus. Kuitenkin yhtyeen akustinen musiikki on saanut tuulta siipien alle. Tämä johtuu varmaankin siitä, että kaikkina aikoina vilpitiön ja aito taide saa yleisöltä vastakaikua. Eikä vastakaiku tarkoita välttämättä suurta myyntimenestystä. Konserteissa ja festivaaleilla bändi on omilla ja Neil Youngin kappaleilla saanut yleisön mukaansa. Levyraadin Pirkko Liinamaan ja kumppanien nurja suhtautuminen Kari Ilmosen aseistakieltäytymisestä kertovaan «Olenhan mies»-kappaleeseen oli poikien mielestä vain asiaan kuuluvaa:

«Jos kappale olisi saanut suitsutusta ja hymistystä osakseen, olisi ollut syytä linjan tarkistukseen. Toistaiseksi on siis kaikki kohdallaan.»

Vietin päivän Pietarsaaresta bändin runkojäsenen Kari Ilmosen ja Heimo Riihimäen seurassa. Pojat ovat molemmat varsin pitkään pyörineet musiikin parissa. Kumpikin soitti Popyhtyeiden Suomenmestaruusmittelöissä Helsingissä '74 esiintyessä Omakuva-yhtyeessä. Kari Ilmonen on lisäksi sanoittanut samasta kaupungista kotoisin olevan Fantasian esikois-LP:n. Sekä Kari että Heimo säveltävät ja sanoittavat, ja Kari laulaa ja soittaa akustista kitaraa ja huuliharppua Heimon huolehtiessa laulun, mandoliinin, huilun, klarinetin ja levykannen mukaan jopa sel-

laisen kuin munniharpun soitannosta. Bändin kaksi muuta muusikkoa ovat nuorehkot pianisti Markus Fagerudd ja basisti Keijo Karfvonen.

Seuraavassa haastattelun muotoon puettu vapaana ja kahlitsemattomana vIRRANNUT keskustelu.

Miten bändi syntyi?

Kari: «Kesällä '78 mä kyllästyin tähän trubaduurina olemiseen. Tätä yksin olemista oli kestänyt jo kاپiset kolme vuotta. Mies ja kitara -yhdistelmä oli yhtäkkiä riittämätön niiden juttujen toteuttamiseen, joita mä olin kehittänyt jo Omakuva-ajolista lähtien. Näiden tosiasioiden potkimana lyöttäydyin yhteen kitaristi-laulaja Jalli Wikmanin kanssa. Me sävellettiin ja sovitettiin yhdessä juttuja vanhoihin englantilaisiin runoihin. Kaksi stemmalaulua ja kaksi akustista kitaraa - piru vie, se oli vaatimaton, mutta antoisa yhdistelmä! Samana syksynä tulivat mukaan ennestään tuttu musiikkimiehet Heimo Riihimäki ja Hannu Pirtilmaa. Homma sai värä: oli huilua, kitaraa, bassoa ja muita vempaimia. Tätä kokoonpano levytti seuraavana vuonna Provinssi-rock-albumille ja teki sinkun "Miehen tie"/"Nuorisoseurainmarssi". "Miehen tie" -albumilla oli hommassa jo toinen meininki: Hannun tilalle tuli bassottelemaan Keijo Karvonen ja Jallin tilalle tuli pianisti Markus Fagerudd. Sinkulla mä hakkasin rummut itse. Albumilla ne heitettiin helvettiin paitsi Madon soul-piisissä.»

Miten teidän nykyinen tyylinne

muotoutui?
«Jo bändin alkuvaiheessa englantilaiset runot unohdettiin, ja mä aloin tehdä omia tekstejä. Myös Heimo alkoi tehdä lauluja vähän myöhemmin. Pikkuhiljaa luisuttiin suomalaisen kansanmusiikkirockin epäkiitolliseen kokeiluun.»
«Entä uusi single, onko sillä merkejä tyylin muutoksesta niin kuin kappaleen nimestä - voisi päätellä («Näkemiin matkaa»/«Uusi aika»)?
«No ei, A-puolella me ollaan riva-kasti puhtoisin folkrockin alueilla. B-puoli on ehkä vähän turhan iskelmälinen, kuka tietää... Rummutkin on huolitettu mukaan, niitä soittaa Nani Lindman.»
Miten sävellykset ja sanoitukset teillä syntyvät?
«Mä teen nykyään poikkeuksetta sävellyksen ensin. Teksti tulee sitten joskus, jos on tullakseen. Joskus mä työnnän tekstihuolet Heimon hartelle ettei se laiskistuisi.»
Heimo: «No, minä teen samoin ensin säveln, sitten vasta ne sanat. Sanoitukset mä teen sekä omiini että silloin tällöin Karin piiseihin mahdollisimman maanläheisiksi, niin että ne muodostaa eräänlaisen vastapainon Karin ajatusrakennelmille. Sitä paitsi, tää on kyllä kiusallista myöntää, mä en pysty muunlaiseen runoi-luun. Joskus mä sanoituksellani yritän mukaila säveln tunnelmaa, joskus luoda sille vastapoolin, niinku esimerkiksi surullinen sävel/iloiiset sanat. Lopputuloksesta on tosin vaikea huomata kumpi pyrkimys on

kyseessä.»

Ja nyt varsinainen kuningaskysymys, mikä on mielipiteenne ja käsityksenne uudesta aallosta?

Kari: «Uuden aallon rock on vielä tällä hetkellä ainoa, joka kykenee tekemään kapitalistisen järjestelmän ja sen surulliset lieveilmiöt (hyi, nyt tulee politiikkaa, totesi Kari itse sivulauseessa) kyseenalaiseksi rockin keinoin. Mä vaan pelkään, että uusi aalto joutuu vähitellen itsekin "itse-tarkoituksellisen kaupallisuuden" talutusnuoraan. Ellei uusi aalto pidä juttua aina askelen edellä sodat on sodittu ja apatia valtaa jokikaisen pierun. Silloin ei enää fraasit auta.»

Heimo: «Kumma kyllä konserttitilanteissa tai tanssilavoilla tää uusi aalto usein lähenee takavuosien progressiivista musiikkia: soittajat nauttivat niin maan tulen perkeleesti ja kansa on äimän, joitakin asianharastajia ehkä lukuunottamatta.»
Jos vielä pohditaan näitä syvempiä kysymyksiä, niin mikä teidän mielestänne on rock-musiikin vaikutus ja merkitys?
Kari: «Rock-musiikilla ei mun ymmärtääkseni ole pelkkää itsellistä (musiikki itse) vaikutusta. Sillä on myös pirullinen taipumus sotkea ihmisten ajatukset. Ja tätä lihavat markkinointipinot käyttävät hyväkseen... Useimmiten niiden suurin tehtävä on tehdä nuorista innokasta kulluttajakansaa. Turhan usein tämän kaikenlielevän koneiston toimesta hienot luovuuden ja mielikuvituksen yllistykset kuolevat synnytystuskiin-

sa. Ajatellaanpa nyt vaikka tämän päivän USA-hysteriaa (rockabilly ja perusarvot). Mutta toisaalta rock-musiikilla on myös mahdollisuudet suunnata ihmiset toimintaan ja uusiin oivalluksiin. Kyllä minä ainakin uskon, että jos uusi aalto laantuu niin ennen pitkää nousee taas uusi maininki.»

Kevyempään asiaan taas mennäkseni, mikä onkaan mielimusikkinne?

«Modernista kansanmusiikista tekee mieleni mainita Kebnekaise. Folkrockin kelpo edustajia ovat Neil Young ja John Fogerty. Uuden aallon kannattaja olen pikemminkin teoriassa kuin käytännössä.»

Heimo: «Minä pidän monista 60-luvun yhtyeistä (Lovin Spoonful, Dave Edmunds), Björn Jön Lindh on hyvä huilisti, Eput ja Hassisen Konekin ovat mukavia, ja kaikki KAIKKI ON KIVOJA!»

Pian tämän jälkeen Heimo esitti minulle kolmen kohdan vastauksen siihen, miksi he edelleen pysyttelevät musiikin parissa: a) On olemassa toivo siitä, että heistä tehdään joskus T-paitojen kuvia, b) Musiikki pitää heidät poissa kaduilta, c) Hillitön luomisen tarve.

Niin, ennen myöhää erosin pojista pietarsaarelaisen kafen edustalla. Minä matkasin junan mukana pohjoiseen ja pojat jäivät länteen, rannikolla kun kuulemma puhtaammin tuulee. Sellainen vaikutelma minulekin jäi.
HARRI LEHTOLA